

ISC
۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

دانشگاه جامع علمی کاربردی
مرکز آموزش علمی کاربردی تهران مرکز علمی کاربردی

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

مروری بر دیدگاه‌های مربوط به محافظه‌کاری حسابداری

میترا زابلی پیله رود^a

a کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل، اردبیل، ایران

چکیده

محافظه‌کاری در حسابداری سابقه تاریخی دارد. محافظه‌کاری در حسابداری به عنوان عدم تقارن زمانی در شناسایی اخبار خوب در مقابل اخبار بد، در صورت‌های مالی تفسیر شده است. در کشور ما، کمیته‌ی فنی سازمان حسابرسی در مفاهیم نظری گزارشگری مالی محافظه‌کاری را با لفظ احتیاط، به رسمیت می‌شناسد و آن را به عنوان یکی از اجزای خصوصیات کیفی قابل اتکا بودن معرفی می‌کند. رویکرد محافظه‌کاری شرطی در حسابداری موجب شناسایی به موقع زیان و اخبار بد و هرگونه رویدادهای مالی ناخوشایند که در حساب‌های مالی نمایش داده شده و ارقام حسابداری و در انتهای آن سود حسابداری را تحت تأثیر قرار داده و باعث ارائه اطلاعات با کیفیت^۱ به استفاده‌کنندگان می‌گردد. مساله مهمی که پیرامون محافظه‌کاری در حسابداری وجود دارد این است که آیا این میثاق محدود‌کننده حسابداری با توجه به اثرات و پیامدهایی که دارد، در نهایت بر کناره‌گیری حسابرس و راهبری شرکتی تاثیرگذار خواهد بود؟ یا خیر. در این تحقیق به روش کتابخانه‌ای مروری بر دیدگاه‌های مربوط به محافظه‌کاری حسابداری خواهیم داشت.

واژگان کلیدی: محافظه‌کاری، دیدگاه، حسابداری

¹ Quality

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی

مؤسسه کنفرانس‌های مالی

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲

MCII-conf.ir

۱- مقدمه

محافظه‌کاری در حسابداری سابقه تاریخی دارد. محافظه‌کاری در حسابداری به عنوان عدم تقارن زمانی در شناسایی اخبار خوب در مقابل اخبار بد، در صورت‌های مالی تفسیر شده است. در کشور ما، کمیته‌ی فنی سازمان حسابرسی در مفاهیم نظری گزارشگری مالی محافظه‌کاری را با لفظ احتیاط، به رسمیت می‌شناسد و آن را به عنوان یکی از اجزای خصوصیات کیفی قابل اتکا بودن معرفی می‌کند.

مدیران با توجه به انگیزه‌های گوناگون درصدد شناسایی سریع‌تر سودها و به تأخیر انداختن زیان‌ها هستند. زیرا با این کار می‌توانند میزان پاداش‌هایی که به آن‌ها تعلق می‌گیرد را افزایش داده و در نتیجه ثروتشان را بالا ببرند. برای مثال ممکن است از طریق منظور نمودن هزینه‌های یک دوره به عنوان دارایی که باعث کاهش هزینه‌ها و گزارش سود بیشتر در صورت‌های مالی شوند. محافظه‌کاری^۱ محدودیتی است که توانایی و تمایل این رفتار فرصت طلبانه را از مدیران گرفته و باعث افزایش کیفیت اطلاعات مالی می‌گردد. محافظه‌کاری در حسابداری به عنوان عدم تقارن زمانی در شناسایی اخبار خوب در مقابل اخبار بد، در صورت‌های مالی تفسیر شده است، هم چنین باسو^۲ (۱۹۷۷) محافظه-کاری را اینگونه تعریف نموده است که تمایل حسابداران برای کسب درجه بالاتری از تأیید پذیری به منظور شناسایی اخبار خوب به عنوان سود نسبت به شناسایی اخبار بد به عنوان زیان (باسو، ۱۹۹۷).

محافظه‌کاری حسابداری یکی از با اهمیت ترین اهداف گزارشگری مالی را ارائه می‌نماید (باسو، ۱۹۹۷)، بال^۳ (۲۰۰۱) و واتس^۴ (۲۰۰۳)، که باعث کاهش هزینه قراردادهای می‌گردد هر چند که شواهد کمتری از چگونگی و نحوه تاثیر محافظه‌کاری حسابداری بر تصمیمات عملیاتی و سرمایه‌گذاری مدیران وجود دارد (کراوت^۵، ۲۰۱۴). محافظه‌کاری به دو طبقه؛ محافظه‌کاری شرطی^۶ و محافظه‌کاری غیرشرطی^۷ طبقه بندی می‌شود محافظه‌کاری شرطی به معنی استفاده از سیاست‌ها و روشهای حسابداری برای شناسایی اخبار بد بجای اخبار خوب برای تاثیرگذاری در سود می‌باشد و محافظه‌کاری غیرشرطی به معنی اتخاذ سیاست‌ها و روشهای حسابداری که منجر شود سود و ارزش دفتری خالص داراییهایی که مستقل از اخبار اقتصادی است کاهش یابد (گری و همکاران، ۲۰۱۱).

با توجه به تعاریف ارائه شده می‌توان دریافت که استفاده از رویکرد محافظه‌کاری شرطی در حسابداری موجب شناسایی به موقع زیان و اخبار بد و هرگونه رویدادهای مالی ناخوشایند که در حساب‌های مالی نمایش داده شده و اقلام حسابداری و در انتهای آن سود حسابداری را تحت تأثیر قرار داده و باعث ارائه اطلاعات با کیفیت^۸ به استفاده‌کنندگان می‌گردد. مساله مهمی که پیرامون محافظه‌کاری در حسابداری وجود دارد این است که آیا این میثاق محدود کننده حسابداری با توجه به اثرات و پیامدهایی که دارد، در نهایت بر کناره‌گیری حسابرسان و راهبری شرکتی تاثیرگذار خواهد بود؟ یا خیر.

¹ conservatism

² Basu

³ Ball

⁴ Watts

⁵ Kravet

⁶ conditional Conservatism

⁷ unconditional Conservatism

⁸ Quality

براساس مطالب و مبانی نظری، مهم‌ترین عوامل موثر بر محافظه‌کاری شرطی عبارت‌اند از: بیش اعتمادی مدیران، ریسک اطلاعاتی، اندازه شرکت، سن شرکت، رشد شرکت، ساختار دارایی‌ها، نسبت ارزش بازار شرکت به ارزش دفتری، نسبت جاری و اهرم مالی می‌باشند که در این پژوهش سعی بر آن می‌شود که به روش کتابخانه‌ای مروری بر دیدگاه‌های مربوط به محافظه‌کاری حسابداری داشته باشیم.

۲- مبانی نظری

۲-۲ مفهوم محافظه‌کاری حسابداری

طبق نظریه عدم قطعیت هاینبرگ، در ذات و طبیعت وقایع، عدم قطعیت و ابهام وجود دارد و حسابداری نیز این قاعده مستثنا نیست. حسابداری در فرآیند شناخت، اندازه‌گیری و گزارشگری، همواره با عدم اطمینان مواجه است. سیاست‌های بیش(کم) نمایی سود در حسابداری از میثاق‌های محدود کننده است. (خدمای پور ومالکی نیا، ۱۳۹۱). محافظه‌کاری به عنوان یکی از اصول محدود کننده حسابداری، سال‌هاست که مورد استفاده قرار می‌گیرد و علی‌رغم انتقادهای فراوان بر آن، همواره جایگاه خود را در میان سایر اصول حسابداری حفظ نموده است. به طوری که می‌توان دوام و بقای محافظه‌کاری در مقابل انتقادهای وارده بر آن در طول سالیان طولانی را گواهی بر مبانی بنیادین این اصل دانست (دیندار، ۱۳۸۹). در ادبیات حسابداری، محافظه‌کاری به دو نوع شرطی و غیرشرطی تقسیم بندی شده است (خدمای پور ومالکی نیا، ۱۳۹۱). محافظه‌کاری غیرشرطی در زمان شناسایی اولیه انجام می‌گیرد، اما محافظه‌کاری شرطی برای تسریع در شناسایی زیان‌ها و شناسایی با تاخیر سودها به کار می‌رود (قائمی و همکاران، ۱۳۹۳).

شناخت به موقع اقلام صورت سود و زیان یکی از شاخص‌های به موقع بودن گزارشگری مالی به شماره می‌رود. تمرکز بر سود حسابداری به این دلیل است که معیاری تاثیرگذار در تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان است (بال و همکاران^۱، ۲۰۰۵). احمد و همکاران، محافظه‌کاری را جریان مستمری از روش‌های حسابداری می‌دانند که به کمتر نشان دادن ارزش دفتری خالص دارایی‌ها نسبت به ارزش بازار آنها منجر می‌شود (احمد و همکاران^۲، ۲۰۰۲). دچو و همکاران در رابطه با هدف از محافظه‌کاری اینگونه بحث نمودند که سیل عظیم رسوایی‌های مالی اخیر سبب شده است که انگشت اتهام به سمت گزارشگری مالی نشانه رود. صورت‌های مالی هسته اصلی فرآیند گزارش‌گری مالی را تشکیل می‌دهند. صورت‌های مالی و در راس آنها صورت سود و زیان در کانون توجه سرمایه‌گذاران قرار دارد. از آنجایی که یکی از جنبه‌های کیفیت سود محافظه‌کاری است؛ بدان معنا که هر چه محافظه‌کاری سود بیشتر باشد، کیفیت آن بالاتر است (دچو و همکاران^۳، ۲۰۰۹).

محافظه‌کاری را الزام به داشتن درجه بالایی از تأیید برای شناخت اخبار خوب مانند سود، در مقابل شناخت اخبار بد مانند زیان تعریف می‌نماید. این تعریف محافظه‌کاری را از دیدگاه سود و زیان توصیف می‌نماید. اما تعریف دیگر، تعریف محافظه‌کاری حسابداری از دیدگاه ترازنامه است. بر اساس این دیدگاه، در مواردی که تردیدی واقعی در انتخاب بین دو یا چند روش

¹ Ball & et al

² Ahmed & et al

³ Dechow & et al

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی
مرکز آموزش عالی حسابداری و مدیریت مالی

نخستین کنفرانس ملی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

گزارشگری وجود دارد، آن روشی باید انتخاب شود که کمترین اثر مطلوب بر حقوق صاحبان سهام داشته باشد. تعریف سوم درباره محافظه کاری بر پایه دیدگاه ترکیبی ترازنامه و سود و زیان است. در دیدگاه سوم، محافظه کاری، یک مفهوم حسابداری است که منجر به کاهش سود انباشته گزارش شده از طریق شناخت دیرتر درآمد و شناخت سریع تر هزینه، ارزیابی پائین داری و ارزیابی بالای بدهی می‌شود. در این پژوهش از تعریف سوم برای محاسبه شاخص محافظه کاری استفاده شده است. دسته بندی دیگری برای تعریف محافظه کاری حسابداری ارائه شده است که عبارت است از محافظه کاری شرطی و محافظه کاری غیر شرطی. محافظه کاری شرطی، محافظه کاری است که توسط استانداردهای حسابداری الزام شده است. یعنی شناخت به موقع زیان در صورت وجود اخبار بد و نامطلوب و عدم شناخت سود در مواقع وجود اخبار خوب و مطلوب. مثلاً کاربرد قاعده اقل بهای تمام شده یا خالص ارزش فروش در ارزیابی موجودی کالا، نوعی محافظه کاری شرطی است. به این نوع محافظه کاری، محافظه کاری سود و زیان و یا محافظه کاری گذشته نگر نیز می‌گویند. اما محافظه کاری غیر شرطی از طریق استانداردهای پذیرفته شده حسابداری، الزام نگردیده است. این نوع محافظه کاری، کمتر از واقع نشان دادن ارزش دفتری خالص داریایی ها بواسطه رویه های از پیش تعیین شده حسابداری است. این محافظه کاری، به محافظه کاری ترازنامه و یا محافظه کاری آینده نگر نیز معروف است

یکی از رفتارهای فرصت جویانه مدیران، شناسایی سریع تر سودها و به تاخیر انداختن زیان ها است؛ زیرا با این کار می‌توانند میزان پاداش هایی را که به آنها تعلق می‌گیرد افزایش دهند(عباسی و همکاران، ۱۳۹۳). محافظه کاری یکی از ویژگی های گزارشگری مالی است که در چارچوب اصول و مفاهیم حسابداری ایفاگر نقش مهمی در محدود کردن رفتارهای خوش بینانه مدیران است که در سال های اخیر به خاطر رسوایی های مالی در شرکت هایی مانند انرون، ورلدکام توجه بیشتری را به خود جلب کرده است(کیانگ، ۲۰۰۷^۱). محافظه کاری در حسابداری، گرایش و تمایل برای به کارگیری سطح بالاتری از تایید پذیری به منظور شناسایی اخبار مساعد در مقایسه با اخبار نامساعد است(واتز، ۲۰۰۳^۲). در کشور ما نیز کمیته تدوین استاندارد حسابداری در مفاهیم نظری گزارشگری مالی، محافظه کاری را به عنوان یکی از مولفه های خصوصیات کیفی قابل اتکا بودن در نظر گرفته (عباسی و همکاران، ۱۳۹۳) و محافظه کاری را چنین تعریف می‌کند: «عبارت است از درجه ای از مراقبت که در اعمال قضاوت برای انجام برآورد در شرایط ابهام مورد نیاز است؛ به طوری که درآمدها با داریایی ها بیش از واقع و هزینه ها یا بدهی ها کمتر از واقع ارائه نشوند(کمیته تدوین استاندارد حسابداری، ۱۳۸۵). بنابراین می‌توان گفت که محافظه کاری تمایل حسابداران به الزام درجه بالاتری از تایید پذیری برای شناسایی اخبار خوشایند در مقایسه با اخبار ناخوشایند معنی شده است(فائمی و همکاران، ۱۳۹۳).

گیولی و همکاران^۳ (۲۰۰۷) محافظه کاری را اینگونه تعریف نموده اند: انتخاب یک راهکار حسابداری تحت شرایط عدم اطمینان که در نهایت به ارائه کمترین داریایی ها و درآمدها بیانجامد و کمترین اثر مثبت را بر حقوق صاحبان سهام داشته باشد. آنها بیان می‌کنند که افزایش های بدون قابلیت تایید در ارزش داریایی ها(سودها) در زمان وقوع شناسایی نمی‌شوند بلکه در دوره های آتی که جریان های نقدی مربوط به آنها ایجاد می‌شود، شناسایی می‌گردند. براساس مطالعه ی لافاند و واتس^۴ (۲۰۰۸) محافظه کاری به عنوان یک مکانیزم راهبردی، انگیزه ها و توانایی های مدیریت را جهت تسریع در افشا اخبار خوب و تاخیر در افشای اخبار بد محدود می‌کند. به نظر آنها محافظه کاری به واسطه الزام

¹ Qiang

² Watts

³ Giovly & et al

⁴ LaFond & Watts

به قابلیت تاییدپذیری نامتقارن برای شناسایی سودها و زیان‌ها، منجر به تسریع در شناسایی اخبار بد به عنوان زیان نسبت به اخبار خوب به عنوان سود می‌شود. این موضوع انگیزه‌های مدیران را برای عدم افشا اخبار بد و تسریع در افشای اخبار خوب محدود می‌کند. در نتیجه اخبار بد نسبت به اخبار خوب غیرقابل تایید، به گونه‌ای به هنگام تر وارد بازار می‌شود. به عبارت دیگر انتظار می‌رود که حسابداری محافظه کارانه از انباشت اخبار بد در داخل شرکت جلوگیری کرده و از این رو احتمال ورود ناگهانی توده اخبار بد به بازار را کاهش دهد (فروغی و همکاران، ۱۳۹۱).

واتز^۱ (۲۰۰۳) محافظه کاری را ساز و کاری موثر در قراردادهای میان شرکت و اعتباردهندگان سهامداران و سایر ذینفعان می‌داند که از اعتباردهندگان و سهامداران در مقابل فرصت طلبی‌های مدیریت محافظت می‌کند. وی محافظه کاری را ابزاری برای روبه رو شدن با مسائل و خطرات اخلاقی ناشی از حضور و مشارکت ذینفعان مختلف در واحد تجاری می‌داند. وی با مدنظر قرار دادن تئوری نمایندگی ابراز می‌دارد محافظه کاری ابزاری است که می‌تواند کارا تر شدن سازماندهی یک واحد تجاری و قراردادهای منعقد شده پیرامون آن را به دنبال داشته باشد. از جمله این قراردادها که اقلام حسابداری را مورد استفاده قرار می‌دهند، می‌توان به قراردادهای پاداش مدیران و قراردادهای بدهی و نیز قراردادهای کاری با کارکنان اشاره کرد (شهبازی و همکاران، ۱۳۹۳).

محافظه کاری به طور سنتی با ضرب‌المثل «هیچ سودی شناسایی نکنید، اما همه‌ی زیان‌ها را شناسایی کنید» بیان شده است، رضازاده و آزاد (۱۳۸۷)، علی‌رغم فقدان تعریف جامعی از محافظه کاری، در ادبیات حسابداری، دو ویژگی مهم محافظه کاری مورد بررسی قرار گرفته است. نخست، وجود جانبداری در ارائه‌ی کمتر از واقع ارزش دفتری نسبت به ارزش بازار آن که توسط اهل‌سون^۲ (۱۹۹۵) عنوان شده است. دوم، تمایل به تسریع در شناسایی زیان‌ها و به تعویق انداختن شناسایی سودها که توسط باسو^۳ (۱۹۹۷) بیان شده است. واتس (۲۰۰۳) بیان کرد که محافظه کاری تاییدپذیری متفاوت مورد نیاز برای شناسایی سودها در مقابل زیان‌ها می‌باشد. در بیانیه مفاهیم حسابداری شماره‌ی دو نیز برای تشریح محافظه کاری چنین آمده است: "... اگر دو برآورد از یک مبلغ دریافتنی یا پرداختنی آتی وجود داشته باشد و احتمال وقوع هر دو یکسان باشد؛ محافظه کاری استفاده از برآوردی را بپسندد که کم‌تر خوشبینانه است" (هیات استانداردهای حسابداری مالی، ۱۹۸۰).

در تعریف‌های بالا، یک نقطه مشترک وجود دارد که همان اشاره به تأثیرگذاری محافظه کاری بر فرآیند تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی است. به طور کلی، هدف محافظه کاری جلوگیری از تصمیم‌گیری‌های نادرست از سوی سرمایه‌گذاران و سایر استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی است. از دیدگاه تئوری نمایندگی که حقوق و مزایای مدیران را به سود گزارش شده مرتبط می‌داند، مدیران انگیزه‌های قوی برای پنهان کردن اخبار بدی که موجب کم شدن سود می‌شود دارند. بنابراین، می‌توان محافظه کاری را سازوکاری برای کنترل انگیزه‌های مدیران به منظور گزینش بیش از واقع سود تلقی کرد (شوروزی و خاندوزی، ۱۳۸۷).

۲-۳ دیدگاه‌های مربوط به محافظه کاری حسابداری

سوال اساسی در رابطه با محافظه کاری این است که دلیل به کارگیری محافظه کاری چیست؟ و چه مزایایی برای شرکتها دارد؟ اندیشمندان حسابداری اغلب پاسخ سولات ذکر شده را در قالب دیدگاه بیان کردند. در ادامه به بیان این دیدگاهها پرداخته می‌شود.

- دیدگاه قراردادی محافظه کاری
- دیدگاه دعاوی حقوقی

¹ Watts

² Ohelssen and Folsom

³ basu

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی

مرکز آموزش همگانی مدیریت مالی

نخستین کنفرانس ملی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

- دیدگاه تقاضای منظم محافظه کاری
- دیدگاه مالیاتی محافظه کاری
- دیدگاه هزینه‌های سیاسی و محافظه کاری
- دیدگاه رقابت در بازار

واتس (۲۰۰۳)، ریشه حسابداری محافظه کارانه در گزارشگری مالی را دلایل اقتصادی می‌داند و چهار دیدگاه اول را عامل اتخاذ رویکرد محافظه کارانه می‌داند. از نظر واتس^۱ (۲۰۰۳) دیدگاه قراردادی سابقه طولانی در حسابداری دارد و قدمت آن از دیگر دیدگاه‌ها بیشتر است. در حالی که دیدگاه دعاوی حقوقی از سال ۱۹۶۰ میلادی و به دنبال افزایش دعاوی حقوقی سهامداران در آمریکا به وجود آمده است، دیدگاه مالیاتی از سال ۱۹۰۹ به دنبال تلاش‌هایی که واحدهای اقتصادی برای کمتر نشان دادن مالیات در آمریکا انجام می‌دادند ارائه شد و دیدگاه تقاضای منظم محافظه کاری به دنبال الزامات کمسیون بورس اوراق بهادار آمریکا^۲ در سال‌های ۱۹۳۳ و ۱۹۳۴ برای گزارشگری مالی به وجود آمد.

الف) دیدگاه قراردادی

واتس و زیمرمن^۳ (۱۹۸۶) معتقدند که انعقاد قرارداد موجب ایجاد هزینه‌های نمایندگی است. مشکل زمانی به وجود می‌آید که مدیریت دوست دارند در پروژه‌های سرمایه گذاری کنند که ریسک آنها بیشتر است، زیرا انتظار بازدهی نیز بیشتر است. در قراردادهای بدهی بازده مازاد برای شرکت است و بستانکاران سهمی در این سود مازاد نخواهند داشت و وقتی پروژه‌ها زیان ده باشند عواقب اصلی این زیان متوجه اعتباردهندگان خواهد بود. جستجو برای دستیابی به نوعی ساز و کار جهت کاستن این هزینه‌ها منجر به تقاضا برای خدمات حسابداری به عنوان ابزاری مؤثر در فرآیند قراردادهای واحد تجاری شده است. بیشتر قراردادهای واحد اقتصادی با اشخاص حقیقی و حقوقی بر مبنای ارقام حسابداری تنظیم می‌گردد، تا هزینه‌های نمایندگی کاهش پیدا کند. به موقع بودن، تأییدپذیری و عدم تقارن در تأیید پذیری ارقام حسابداری (اخبار خوب و بد) از اهمیت برخوردار است و اعمال محافظه کاری را می‌طلبد. برای مثال، محافظه کاری می‌تواند رفتار فرصت طلبانه مدیران را در گزارشگری شاخص‌های حسابداری مورد استفاده در قراردادها محدود نماید. تا زمانی که برای گزارشگری عملکرد مدیریت از معیارها و شاخص‌های حسابداری استفاده می‌شود، مشکلات اخلاقی همواره در گزارشگری مالی وجود خواهد داشت (واتس، ۲۰۰۷).

مدیران متمایل به مخفی نگه داشتن اخبار بد و یا تاخیر در افشای آنها و افزایش انتشار اخبار خوب دارند. این تمایل می‌تواند از یک سری از انگیزه‌های متفاوت مدیریتی مثل قراردادهای پاداش مبتنی بر عملکرد و نگرانی‌های شغلی و نگرانی‌های شهرتی و حاکمیتی ریشه بگیرد (بال و کوتاری،^۴ ۲۰۰۹). به طور تجربی کوتاری و همکارانش^۵ (۲۰۰۹) شواهدی را فراهم کردند که مدیران تمایل دارند که انتشار اخبار بد را به تاخیر بیندازند. تمایل مدیریت به مخفی نگه داشتن اخبار بد از سرمایه گذاران خطر سقوط و یا در واقع بازده منفی بالا را ایجاد می‌کند. زمانی که مقدار اخبار بد جمع آوری شده به یک نقطه آستانه خاصی می‌رسد و یا زمانی که انگیزه‌های مدیریتی برای مخفی نگه داشتن اخبار بد انباشته می‌شوند، مقدار بسیار زیادی از اطلاعات بد و منفی به طور ناگهانی و فوری به بازار انتشار می‌یابد که منجر به ایجاد یک کاهش

¹ watts

² Securities and Exchange Commission (SEC)

³ Watts & Zimmerman

⁴ Ball & Kothari

⁵ Kothari & et al

ISC
۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی
مرکز آموزش همگانی و تقویت مهارت‌های مالی

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

ناگاهی در قیمت سهام و یا در واقع همان سقوط ناگهانی می‌گردد (هوتن^۱، ۲۰۰۹). انتظار می‌رود شرکت‌هایی که رویه‌های محافظه‌کارانه تری را در گزارشگری مالی اعمال می‌نمایند، کمتر با سقوط سهام مواجه شوند (مرادی و همکاران، ۱۳۹۰). برخی از محققین تعبیری را برای گزارشگری محافظه‌کارانه اقامه کرده‌اند. همه آنها پیشنهاد کرده‌اند که محافظه‌کارانه برای استفاده‌کنندگان صورتهای مالی مزایایی را به همراه دارد. تا زمانی که برای گزارشگری عملکرد مدیریت از معیارها و شاخص‌های حسابداری استفاده می‌شود، مشکلات ناشی از رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیران، همواره در گزارشگری مالی وجود خواهد داشت. مدیران برای افزایش منافع شخصی خود، در استفاده از معیارهای حسابداری که مبنای اطلاع‌رسانی برای سرمایه‌گذاران است، جانبدارانه عمل می‌کنند و اطلاعات حسابداری را با توجه به منافع خود ارائه و منتشر می‌کنند. اگر محدودیت‌هایی که این رفتار فرصت‌طلبانه مدیر را محدود نماید، وجود نداشته باشد در آن صورت ارقام حسابداری موجود در گزارشهای مالی جانبدارانه تهیه و ارائه خواهد شد. اما محافظه‌کارانه بوسیله الزام قابلیت اثبات و تأیید خود، رفتار فرصت‌طلبانه و جانبدارانه مدیران را محدود می‌نماید. در عمل محافظه‌کارانه رفتار جانبدارانه مدیر را خنثی و شناسایی سود را با تأخیر می‌اندازد، در نتیجه خالص‌داری‌ها و سود کمتر نشان داده می‌شوند. در قراردادهای مزبور، ارزش شرکت را افزایش می‌دهد. زیرا محافظه‌کارانه کاری پرداخت‌های فرصت‌طلبانه مدیر به خود و سایر گروهها نظیر سهامداران را محدود می‌نماید. ارزش افزایش یافته شرکت میان همه گروههای طرف قرارداد شرکت، تقسیم و رفاه هر گروه افزایش می‌یابد. در این مفهوم، محافظه‌کارانه یک مکانیزم قراردادی کارآمد محسوب می‌شود.

تحقیقات اخیر منافع گزارشگری محافظه‌کارانه را در کم کردن مشکلات نمایندگی شناسایی نموده‌اند. این تحقیقات دریافتند که گزارشگری محافظه‌کارانه می‌تواند کاهش ارزش مرتبط با نگهداشت وجه نقد زیاد را از طریق تشویق به استفاده کارتر از وجه نقد کم تر کند (لویس و همکاران^۲، ۲۰۱۱). اگر سهامداران این مزایای محافظه‌کارانه را درک کنند، آنها احتمالاً در زمان وجود هزینه‌های نمایندگی ناشی از جریان‌های نقد آزاد، تقاضای گزارشگری محافظه‌کارانه تری را می‌نمایند (هایونگ‌ها^۳، ۲۰۱۱). لافوند و روی چادری^۴ (۲۰۰۸) در پاسخ به این پرسش که آیا محافظه‌کارانه کاری با توجه به میزان مشکلات نمایندگی بین مدیر و سهامدار تغییر می‌کند یا خیر. بر این باور بودند که می‌بایست تقاضای برای محافظه‌کارانه کاری به طور مثبت با میزان این مشکلات نمایندگی تغییر نماید. آنها با در نظر گرفتن مالکیت مدیریتی به عنوان یک پروکسی معکوس از مشکلات نمایندگی مطابق پیش‌بینی خود دریافتند که بین محافظه‌کارانه کاری و مالکیت مدیریتی یک رابطه منفی وجود دارد (مهرانی و همکاران، ۱۳۹۲).

مدیران برای افزایش منافع شخصی خود در استفاده از معیارهای حسابداری که مبنای اطلاع‌رسانی برای سرمایه‌گذاران است، جانبدارانه عمل می‌کنند و در ارسال اطلاعات اختلال ایجاد می‌نمایند. اگر محدودیت‌هایی که این رفتار فرصت‌طلبانه مدیر را محدود کند، وجود نداشته باشد در آن صورت، ارقام حسابداری موجود در گزارشگری مالی، جانبدارانه تهیه و ارائه خواهد شد. اما محافظه‌کارانه به وسیله ملزم کردن به قابلیت تأیید بیشتر، رفتار فرصت‌طلبانه و جانبدارانه را محدود می‌کند. در عمل، محافظه‌کارانه در حسابداری، رفتار جانبدارانه مدیر را خنثی کرده و شناسایی سود را به تأخیر می‌اندازد. در قراردادهای مزبور اثرات مزبور ارزش شرکت را افزایش می‌دهد، زیرا محافظه‌کارانه کاری پرداخت‌های نادرست مدیر به خود و سایر گروهها نظیر سهامداران را محدود می‌کند. ارزش افزایش یافته شرکت میان همه گروههای طرف قرارداد تقسیم

¹ Hutton

² Louis & et al

³ Hyung Ha

⁴ LaFond, R., & Roychowdhury

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

راهنمای جامع محاسبان مالی ایرانی
مؤسسه آموزش عالی حسابداری و مالیات ایران

نخستین کنفرانس ملی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

شده و رفاه همه گروه‌ها افزایش می‌یابد (واتس،^۱ ۲۰۰۳). به نظر واتس دیدگاه قراردادی با اهمیت‌ترین دیدگاه ارائه شده برای محافظه‌کاری است، زیرا اصلی‌ترین منبع محافظه‌کاری به شمار می‌رود.

ب) دیدگاه دعاوی حقوقی

در صورتی که خالص ارزش دارایی‌ها بیشتر از واقع گزارش شوند احتمال شکل‌گیری دعای حقوقی علیه شرکت و حساب‌رسان، بیشتر از مواقعی خواهد بود که خالص ارزش دارایی‌ها کمتر از واقع گزارش شوند. بیشتر گزارش کردن دارایی‌ها خطرات خاص خود را دارد که ساده‌ترین آن اتهام تقلب در دفتر داری خواهد بود. برخی از صاحب‌نظران، بکارگیری رویه‌های حسابداری محافظه‌کارانه در فعالیت‌های مربوط به اوراق بهادار به دلیل اجتناب از مطرح شدن دعاوی حقوقی علیه شرکت‌ها را مفید می‌دانند. واتس معتقد است که دعاوی حقوقی معمولاً زمانی مطرح می‌شود که سود خالص و خالص دارایی‌های واحد تجاری، بیش از حد گزارش شده باشد. لذا اتخاذ رویکرد محافظه‌کارانه با کاستن از سود خالص و در نتیجه خالص دارایی‌های گزارش شده، دعاوی حقوقی علیه شرکت و حساب‌رسان شرکت را به حداقل می‌رساند (واتس،^۲ ۲۰۰۳).

ج) دیدگاه تقاضای منظم محافظه‌کاری

عامل دیگر برای اتخاذ سیاست‌های محافظه‌کارانه تقاضای منظم آن است. واتس (۲۰۰۳) معتقد است که ضرر ناشی از ارزیابی بیش از واقع نشان دادن داراییها و سود، بیشتر مشاهده می‌شود. این پدیده انگیزه‌هایی را برای قانون‌گذاران و استانداردهاگذاران فراهم می‌آورد تا آنها همچنان محافظه‌کار باقی بمانند. از جمله مهم‌ترین این مشکلات بیش‌نمایی ارزش اوراق بهادار در بازار بورس خواهد بود. زیرا با بیش‌نمایی مدیران، انتظارات بازار سرمایه از عملکرد آتی واحدهای تجاری به صورت کاذب بالا می‌رود و در صورت ادامه این روند و باب شدن آن در کل اقتصاد کشورها، به یک باره بحرانهای مالی اتفاق می‌افتد. لذا، برای جلوگیری از وقوع چنین بحرانهایی دولت‌ها مسئولیت دارند و آنها نیز به نوبه خود این مسئولیت‌ها را به نهادهای تدوین‌کننده استانداردهای حسابداری سپرده‌اند. برای این منظور تهیه‌کنندگان استانداردهای حسابداری در تدوین استانداردها محافظه‌کارانه عمل می‌کنند. با این حال به نظر می‌رسد هیات استانداردهای حسابداری بین‌المللی سطح محافظه‌کاری را کاهش داده و بر گزارش‌گری بر حسب ارزش منصفانه تاکید دارد (نوپس،^۳ ۲۰۱۰).

د) دیدگاه مالیاتی

دلیل دیگری برای محافظه‌کاری کم‌نمایی سود حسابداری است. برای اینکه سود حسابداری در تعیین میزان نرخ مالیات اثر اجتناب‌ناپذیر دارد. سود حسابداری کمتر، هزینه مالیاتی کمتر را نیز به دنبال خواهد داشت. واتس (۱۹۷۷) و واتس و زیمرمن (۱۹۸۶) دریافتند که به لحاظ الزام خزانه داری آمریکا، استهلاک داراییها در شرکت‌های آمریکایی محاسبه و به عنوان هزینه جاری ثبت شده و در صورت‌های مالی گزارش می‌شود. پذیرش گسترده این الزام منجر به اصلاح قانون مالیات‌ها سال ۱۹۰۷ گردید که سرآغازی برای اصلاحیه قانون مالیاتی سال ۱۹۱۳ میلادی بود (واتس، ۲۰۰۳). شکلفورد و شولین^۴ (۲۰۰۱) اظهار دارند که مالیات این انگیزه را ایجاد می‌کند که سود حسابداری گزارش شده کمتر از واقع باشد. مادامی که شرکت سودآور و نرخ سود مالیاتی مثبت باشد، می‌توان با به تعویق انداختن شناسایی سود، ارزش فعلی مالیات را

¹ watts

² Watts

³ Knoops

⁴ Shackelford and Shevlin

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

نخستین کنفرانس ملی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

کاهش داده و ارزش خالص دارایی‌ها را کمتر گزارش کرد. به این ترتیب مالیات بر درآمد به عنوان توجیهی برای محافظه‌کاری تلقی گردیده است.

و) دیدگاه هزینه‌های سیاسی

واتس و زیمرمن (۱۹۸۶) بیان کرده اند که صاحبان قدرت انگیزه دارند که برای انتقال ثروت از شرکت‌ها به خودشان یا سایر ذینفعان موضع بگیرند. این مواضع به شکل الزام بعضی از شرکت‌ها به پرداخت مبالغی برای موارد اجتماعی نظیر (آلودگی محیط زیست، زلزله و جنگ)؛ تحمیل نرخهای مالیاتی بالاتر یا محروم کردن آنها از بعضی از مزایا و حقوق صورت می‌باشد. هزینه‌های تحمیل شده به شرکت‌ها تابعی از قدرت سودآوری و اندازه آنها است، زیرا شرکت‌های کوچک‌تر کمتر مورد توجه هستند و در نتیجه کمتر در معرض انتقال سیاسی ثروت واقع می‌شوند. به عبارت دیگر شرکتهای بزرگ و موفق‌تر که تحت فشارهای سیاسی هستند، انگیزه بیشتری برای استفاده از رویه‌های کاهنده سود خالص و در نتیجه حسابداری محافظه‌کارانه دارند. یکی از مصادیق اصلی انتقال ثروت به خارج از شرکت هزینه‌های سیاسی است که شرکت‌ها به دلیل وجود هزینه‌های اطلاعات، مبادلات، و رایزنی از سوی گروه‌های تصمیم‌گیرنده و قانونگذار که اصلی‌ترین آنها نهادهای دولتی می‌باشند، تحمل می‌کنند. برخی از شرکت‌ها با مشخصات اقتصادی خاص، بیشتر موضوع قوانین سختی که دولت یا سایر گروه‌های قانونگذار وضع می‌کنند و هزینه در پی دارند قرار می‌گیرند و بنابراین، برای فرار از این گونه هزینه‌ها (عواقب اقتصادی)، انگیزه بیشتری برای استفاده از گزارشگری در جهت کاهش خروج منافع از شرکت خواهند داشت.

ایتردیز^۱ (۲۰۱۱) در اظهار نظری در مقابل دیدگاه هزینه سیاسی واتس و زیمرمن^۲ (۱۹۸۶) بیان می‌کند که در شرکتهای کوچک و تازه تاسیس عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و ذینفعان بیشتر سایر شرکتهای است. از آنجا که محافظه‌کاری ابزای برای کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و افزایش کیفیت اطلاعات مالی محسوب می‌شود، لذا سطح محافظه‌کاری در شرکتهای کوچک و تازه تاسیس بیشتر از سایر شرکتهای خواهد بود.

۲-۴ رقابت در بازار

رقابت در بازار از دیگر عوامل تقاضای محافظه‌کاری است. بدین گونه که با افزایش رقابت در بازار رقبای موجود در یک صنعت خاص برای جلوگیری از ورود رقبای جدید یا انتشار اطلاعات محرمانه به رقبا موجود محافظه‌کاری در گزارش‌گری مالی را در پیش خواهند گرفت. بدین معنی که آنان اخبار و علائم بد و نامساعد در رابطه با عواملی چون حجم تقاضا، بهای تمام شده و قیمت‌های فروش را برجسته کرده و اخبار و علائم خوب و مساعد را پوشش می‌دهند. با توجه به اینکه رقبای بالقوه در صدد سرمایه‌گذاری در صنایع با کمترین میزان ریسک و کسب بیشترین بازده هستند، در صورتی که صنایعی چنین ویژگی‌هایی را داشته باشد سریع وارد خواهند شد. برای جلوگیری از تهدیدات ورود رقبا، فعالین صنعت محافظه‌کاری در گزارشگری مالی را در پیش می‌گیرند. هر چند با این اقدام انتظارات بازار سرمایه از عملکرد آتی خود را پایین نگه می‌دارند (داروغ و استاگتون^۳، ۱۹۹۰؛ ایوانس و اسریدهار^۴، ۲۰۰۲).

¹ Iatridis

² Watts

³ Darrough & Stoughton

⁴ Evans & Sridhar

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی

مؤسسه کنفرانس‌های مالی

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲

MCII-conf.ir

۲-۵ انواع محافظه کاری

تقاضا برای محافظه کاری از منابع مختلف صورت می‌گیرد بر اساس یافته‌های باسو^۱ (۱۹۹۷) بدهکاران و سایر اعتبار دهندگان خواستار ارائه اطلاعات به موقع تر در رابطه با اخبار بد در مقایسه با اخبار خوب هستند. بال و همکاران^۲ (۲۰۰۰) بیان می‌نمایند که محافظه کاری سود و زیانی، متفاوت از محافظه کاری ترازنامه‌ای است. جانب‌داری در ارائه کمتر از واقع ارزش دفتری سهام نسبت به ارزش بازار سهام معرف محافظه-کاری از دیدگاه ترازنامه‌ای است و معیار نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سهام نیز برگرفته از همین تعریف است که بر پایه مبانی منطقی و ساده‌ای بنا نهاده شده است و در ادبیات حسابداری از سطح پذیرش عمومی بر خوردار شده است. اما تمایل به تسریع بخشیدن در شناسایی زیان‌ها و به تعویق انداختن شناسایی سودها معرف محافظه کاری از دیدگاه سود و زیانی است و بر همین اساس باسو در سال ۱۹۹۷ میلادی معیار عدم تقارن زمانی سود را مطرح کرد.

۲-۵-۱ محافظه کاری نامشروط

در تحقیقات اخیر، محافظه کاری را به دو نوع تقسیم کرده اند: نوع اول محافظه کاری پیش‌رویدادی^۳ است که محافظه کاری مستقل از اخبار است و محافظه کاری نامشروط نیز نامیده می‌شود. این نوع محافظه کاری بیشتر بر روی ترازنامه اثرگذار بوده و از بکارگیری آن دسته از استانداردهای حسابداری ناشی می‌شود که سود را مستقل از اخبار اقتصادی جاری، کاهش می‌دهند. برای مثال، شناسایی بدون درنگ مخارج تحقیق و توسعه به عنوان هزینه، حتی در صورتی که جریان‌های نقدی مورد انتظار آنها مثبت باشد، از این نوع است. نمونه دیگر مربوط به نحوه مستهلک کردن دارایی‌ها می‌باشد. ایسه (۲۰۰۲) بیان می‌کند که شتاب استهلاک دفتری دارایی‌ها بیشتر از شتاب استهلاک اقتصادی آنها است.

به طور خلاصه می‌توان اینگونه گفت که محافظه کاری غیرشرطی یا پیش بینی شده، محافظه کاری از دیدگاه ترازنامه‌ای است که منعکس کننده تمایل به ارائه کمتر از واقع ارزش دفتری خالص دارایی‌ها نسبت به ارزش بازار آنها است (بال و شیواکومار^۴، ۲۰۰۵). محافظه کاری غیرشرطی از طریق استانداردهای پذیرفته شده حسابداری الزام نگردیده است (بنی مهد و باغبانی، ۱۳۸۸). محافظه کاری ترازنامه‌ای به عنوان مقاومت ارزش دفتری صاحبان سهام به اخبار خوب مطرح می‌شود که با نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری سنجیده می‌شود و از معیارهای سنتی تشخیص محافظه کاری به حساب می‌آید. هر چه این نسبت بزرگ تر باشد، نشان دهنده اعمال محافظه کاری بالاتر است. فرض بر این است که اختلاف بین ارزش دفتری و ارزش بازار یک واحد تجاری به دلیل اعمال محافظه کاری بالاتر در شناسایی زیان‌ها و همچنین، عدم شناسایی سودهایی است که بازار آن‌ها را پیش بینی می‌نماید (حسنی، ۱۳۹۲). محافظه کاری غیرشرطی به اعمال روش‌های حسابداری محافظه کارانه در مرحله شناخت و ثبت اولیه دارایی‌ها و بدهی‌ها اشاره دارد. این نوع محافظه کاری مستقل از اخبار و اطلاعات و شرایط موجود در لحظه ثبت و شناخت اولیه دارایی‌ها و بدهی‌ها بوده و فقط از الزامات استانداردها و اصول پذیرفته شده حسابداری نشأت

¹ basu

² Ball et al

³ Ex ante

⁴ Ball & Shivakumar

ISC
۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

می‌گیرد. به هزینه بردن مخارج تحقیق و توسعه، استفاده از روش‌های تسریعی استهلاک، و روش اولین صادره از آخرین وارده در ارزشیابی موجودی‌ها، مثال‌هایی از محافظه‌کاری غیرشرطی هستند (بال و شیواکومار^۱، ۲۰۰۵).

۲-۵-۲ محافظه‌کاری مشروط

نوع دیگری از محافظه‌کاری، محافظه‌کاری پس رویدادی^۲ است که محافظه‌کاری وابسته به اخبار، محافظه‌کاری مشروط و عدم تقارن زمانی سود نیز خوانده می‌شود. این نوع محافظه‌کاری بیشتر بر روی صورت سود و زیان اثر گذار است. بر اساس این نوع محافظه‌کاری در اثر اخبار ناخوشایند ارزش دفتری دارایی‌ها کاهش پیدا می‌کند در حالی برای افزایش ارزش دارایی‌ها به اخبار خوشایندی با قابلیت تایید بسیار بیشتر نیاز است. محافظه‌کاری شرطی محافظه‌کاری است که توسط استانداردهای حسابداری الزام شده است (بنی‌مهد و باغبانی، ۱۳۸۸). محافظه‌کاری شرطی یا به وقوع پیوسته، محافظه‌کاری از دیدگاه سود و زیانی است و بدین معنی است که ارزش دفتری خالص دارایی‌ها در شرایط نامساعد کاهش می‌یابد؛ اما در شرایط مساعد افزایش نمی‌یابد و در شناسایی سریعتر زیان‌ها نسبت به شناسایی سودها نمود می‌یابد. نمونه‌هایی از محافظه‌کاری شرطی، شامل قاعده اقل بهای تمام یا ارزش بازار برای موجودی‌ها و به حساب دارایی یا به هزینه جاری منظور نمودن مخارج تعمیر دارایی‌ها ثابت مشهود است (بیور و رایان، ۲۰۰۵). به طور خلاصه؛ محافظه‌کاری سود و زیانی به عنوان شناسایی اخبار بد در ارتباط با سود در مقایسه با اخبار خوب تعریف می‌شود که توسط معیارهایی نظیر اقلام تعهدی غیرعملیاتی، عدم تقارن زمانی در شناسایی سود و چولگی یا تمایل درآمد ناشی از اقلام تعهدی (گیولی و هاین، ۲۰۰۰) اندازه‌گیری می‌شود (حسنی، ۱۳۹۲).

تعریف ارائه شده توسط باسو^۳ (۱۹۹۷) که محافظه‌کاری را به عنوان تأیید پذیری متفاوت برای شناسایی درآمدها و هزینه‌ها در نظر می‌گیرد، بیانگر محافظه‌کاری مشروط است. این نوع محافظه‌کاری به مفهوم شناسایی بموقع‌تر اخبار بد نسبت به اخبار خوب در رابطه با سود است. برای مثال شناسایی زیان‌های برآوردی در پیمان‌کاری و عدم شناسایی سود حتی در صورت محتمل بودن ورود منافع اقتصادی به درون واحد تجاری، قاعده‌ی اقل بهای تمام شده یا خالص ارزش فروش، حذف سرقفلی در نتیجه انجام آزمون کاهش ارزش، و شناسایی نامتقارن زیان‌های احتمالی در مقابل سودهای احتمالی از این نوع محافظه‌کاری هستند. رایان (۲۰۰۶) مفهوم محافظه‌کاری مشروط را به این صورت بیان می‌کند که اخبار خوب (اطلاعاتی که گویای افزایش سودهای آتی باشند) دیرتر از اخبار بد (اطلاعاتی که گویای کاهش سودهای آتی باشند) در صورت‌های مالی شناسایی می‌شوند. به طور کلی، اصول حسابداری شناسایی کاهش (یا اخبار بد) موجودی کالا، سرقفلی و زیان‌های احتمالی و درآمد پیمانکاری را ایجاد می‌کند؛ اما شناسایی افزایش ناشی از اخبار خوب را منع می‌کند (پای، درنتون و والکر^۴، ۲۰۰۵). این نوع محافظه‌کاری بیشتر برای جلوگیری از بزرگ‌نمایی سود توسط مدیران اتخاذ می‌شود و مانع بیشتر گزارش شدن سودها در شرایط نامساعد خواهد شد. مهمترین دلیل برای محافظه‌کاری مشروط رویه کاملاً متفاوت در اصلاح ارزش برآوردی دارایی‌ها است. انگیزه اصلی برای محافظه‌کاری نامشروط، سختی ارزیابی دارایی‌ها و بدهی‌هاست. در حالی که انگیزه‌ی اصلی برای محافظه‌کاری مشروط، خنثی کردن انگیزه‌های مدیران برای گزارشگری اطلاعات حسابداری جانبدارانه می‌باشد. انگیزه‌های مشابهی نیز برای این دو نوع محافظه‌کاری وجود دارد. برای مثال،

¹ Ball & Shivakumar

² Ex post

³ basu

⁴ Pae, Thornton and Walker

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی
مرکز آموزش همگانی و توسعه مدیریت و سرمایه انسانی

نخستین کنفرانس ملی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

تابع نامتقارن زیان سرمایه‌گذاری باعث می‌شود اثر منفی که آنها از سود کسب می‌کنند کمتر از آسیب‌هایی باشد که از زیانی با اهمیت مشابه می‌بینند (بیور و رایان^۱، ۲۰۰۵).

باسو^۲ (۲۰۰۵) و کوینگ (۲۰۰۷) بیان می‌کنند که تقاضا برای برای محافظه‌کاری مشروط به علت وجود قراردادها بین مدیریت و سهامداران و یا سایر افراد برون سازمانی (دیدگاه قراردادی) و ریسک افزایش دعاوی حقوقی (دیدگاه دعاوی حقوقی) ایجاد می‌شود. همچنین آنها معتقدند که تقاضا برای محافظه‌کاری نامشروط نیز از دعاوی حقوقی، کاهش مالیات و تقاضای منظم برای محافظه‌کاری ناشی می‌شود. گفته می‌شود که محافظه‌کاری عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و شرکای بازاری شرکت را کاهش می‌دهد که خود باعث کاهش ریسک کلی شرکت می‌باشد. ایتردیز^۳ (۲۰۱۱) بیان می‌کند که بین محافظه‌کاری مشروط و نامشروط ارتباط منفی وجود دارد. بدین معنی که در صورت وجود محافظه‌کاری نامشروط دیگر محافظه‌کاری مشروط در کار نخواهد بود. برای مثال، در صورتی که هزینه تحقیق و توسعه به عنوان هزینه و نه دارایی شناسایی شود دیگر در دوره‌های آتی نیازی به شناسایی زیان کاهش ارزش دارایی ایجاد نمی‌شود.

۲-۶- شاخص‌های اندازه‌گیری محافظه‌کاری

محافظه‌کاری از ویژگی‌های عمده اطلاعات مالی برای مفید ارائه مفیدتر اطلاعات مالی می‌باشد. اما برای اینگونه ویژگی‌های کیفی معیار دقیقی جهت اندازه‌گیری ارائه نشده است. چهار معیار شناخته شده برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری عبارتند از:

- ۱- معیار عدم تقارن زمانی در شناسایی سود و زیان؛
- ۲- معیار محافظه‌کاری مبتنی بر ارقام تعهدی؛
- ۳- معیار چولگی منفی توزیع سود و جریانهای نقدی؛ و
- ۴- معیارهای محافظه‌کاری مبتنی بر ارزش‌های بازار

الف) معیار عدم تقارن زمانی در شناسایی سود و زیان

باسو (۱۹۹۷) محافظه‌کاری تأییدپذیری متفاوت لازم برای شناسایی درآمدها و هزینه‌ها بیان کرد که منجر به کم‌نمایی سود و دارایی‌ها می‌شود. مدلی که او به کار برد دارای دو متغیر اصلی است. این متغیرها شامل بازده حسابداری (نسبت سود قبل از ارقام غیر مترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام در ابتدای دوره) و بازده سهام می‌باشد.

قیمت‌های بازار سهام تمایل دارند تا تغییرات در ارزش دارایی‌ها، شامل سود غیرعملیاتی و زیان غیرعملیاتی را در زمانی منعکس کنند که این تغییرات اتفاق می‌افتند؛ یعنی بازده سهام تمایل دارد به موقع باشد. از آنجایی که محافظه‌کاری پیش‌بینی می‌کند که زیان‌های غیرعملیاتی حسابداری به موقع ثبت می‌شوند و سودهای غیرعملیاتی نه، زیان‌های غیرعملیاتی حسابداری در مقایسه با سودهای غیرعملیاتی حسابداری با بازده سهام، همزمان‌تر می‌باشند (واتز،^۴ ۲۰۰۳).

¹ Beaver and Ryan

² basu

³ Qiang

⁴ Iatridis

⁵ Watts

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

نخستین کنفرانس ملی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

باسو (۱۹۹۷) بیان می کند که بازده حسابداری (نسبت سود قبل از ارقام غیر مترقبه به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام در ابتدای دوره) و بازدهی بازار، هر دو معیاری برای اندازه گیری تغییرات ایجاد شده در ثروت سهامداران هستند. به دلیل وجود محافظه کاری مشروط اخبار بد زودتر از اخبار خوب در بازده حسابداری منعکس می شوند، اما به دلیل متنوع بودن منابع اطلاعاتی بازار، تا حدودی هر دو نوع اخبار خوب و بد در بازدهی بازار منعکس می شوند. او در ادامه اظهار می کند که با اندازه گیری تفاوت پاسخ سود نسبت به اخبار خوب و بد می توان محافظه کاری مشروط را اندازه گیری کرد. باسودر سال ۱۹۹۷ مدل رگرسیونی خود را به صورت ارائه کرد.

$$EARN_t = \alpha_0 + \beta_0 * DUM_{it} + \beta_1 * RET_{it} + \beta_2 * (DUM_{it} * RET_{it}) + \varepsilon$$

در این مدل i و t بیانگر شرکت i ام در دوره زمانی t و $EARN_t$ بیانگر بازدهی حسابداری می باشد. RET_t حاصل بازدهی سرمایه و بازدهی سود ناشی از خرید و نگهداری اوراق سهام و DUM_t متغیر مصنوعی می باشد که در صورتی که بازدهی مثبت باشد برابر صفر و برای بازده های منفی برابر یک خواهد بود. در رابطه ی رگرسیونی ذکر شده β_1 پاسخ سود را نسبت به بازده های مثبت اندازه گیری می کند. $\beta_1 + \beta_2$ پاسخ سود را نسبت به بازده های منفی اندازه گیری می کنند. در صورتی که $\beta_1 + \beta_2$ بزرگتر از β_1 باشد یعنی $\beta_2 > 0$ ، در این صورت محافظه کاری وجود دارد. زیرا در این صورت پاسخ سود نسبت به اخبار بد (بازدهی منفی) بهتر پاسخ سود به اخبار خوب (بازدهی مثبت) می باشد. باسو ضریب β_2 را معیار عدم تقارن زمانی سود نامید. باسو (۲۰۰۵) بیان می کند که تعریف و مدل ارائه شده وی در سال ۱۹۹۷ محافظه کاری مشروط را اندازه گیری می کند. باسو رگرسیون سود سالانه با بازده سهام را در یک دوره گرفت. او برای نمونه شرکت های با بازده سهم منفی در مقایسه با نمونه شرکت های با بازده سهم مثبت، ضریب بازده سهم و R^2 بالاتری را پیش بینی کرد. با استفاده از داده های ایالات متحده، باسو نتایجی سازگار با پیش بینی خود یافت (واتز، ۲۰۰۳).

ب) معیار محافظه کاری مبتنی بر ارزش های بازار

بیون و رایان^۱ (۲۰۰۰) مدلی را برای اندازه گیری محافظه کاری با استفاده از تفاوت بین ارزش بازار و ارزش دفتری خالص دارایی ها ارائه کردند. از منظر آنان، اختلاف ارزش بازار و ارزش دفتری را می توان به دو بخش دائمی و موقت تقسیم کرد. هر دو بخش به نوعی از اعمال محافظه کاری سرچشمه می گیرند. بخش دائمی، ناشی از اعمال رویه های محافظه کارانه برای اندازه گیری و شناخت اولیه ارقام در صورت های مالی است. به سبب وجود این رویه های محافظه کارانه، ارزش های دفتری همواره کمتر از ارزش های بازار هستند. فرض معیار خالص دارایی این است که ارزش بازار دارایی ها و بدهی (خالص دارایی ها) در هر دوره تغییر می کند، ولی همه این تغییرات در حساب ها ثبت نمی شوند. طبق محافظه کاری افزایش در ارزش دارایی ها (سود غیر عملیاتی) که اثبات پذیر نباشند، ثبت نمی شوند، در حالی که کاهش در ارزش دارایی ها با همان میزان از اثبات پذیری ثبت می شوند. نتیجه این که خالص دارایی ها کمتر از واقع (ارزش بازار) گزارش می شوند. بیور و رایان (۲۰۰۰) محافظه کاری را با استفاده از نسبت های ارزش دفتری به ارزش بازار اندازه گیری کردند. شرکت هایی که محافظه کار هستند، خالص داراییها و نسبت های ارزش دفتری به ارزش بازار کمتری گزارش می کنند و بنابراین نسبت ارزش بازار به دفتری را کمتر از یک گزارش می کنند (واتس، ۲۰۰۳).

از جمله این رویه ها می توان به شناسایی مخارج تحقیق و توسعه به عنوان هزینه و نه دارایی اشاره کرد (محافظه کاری نامشروط). در حالی که بازار به منافع آینده این گونه مخارج ارزش هایی را اختصاص می دهد، ترازنامه واحد تجاری به انعکاس آنها نمی پردازد. بخش موقت نیز ناشی

¹ Beaver and Ryan

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲

MCII-conf.ir

از برخوردهای محافظه‌کارانه در دوره‌های پس از شناخت اولیه ارقام دارایی و بدهی است. در دوره‌های مزبور، با در دسترس قرار گرفتن اطلاعات جدید، زبان‌ها و کاهش ارزش‌ها به سرعت شناسایی می‌شود، ولی افزایش ارزش‌ها منعکس نمی‌شود. در واقع، شناسایی افزایش ارزش خالص دارایی‌ها به آینده موکول می‌شود. بدین ترتیب و تا زمانی که شواهد قابل اتکایی از افزایش ارزش خالص دارایی‌ها فراهم شود، ارزش دفتری خالص دارایی‌ها از ارزش بازار آنها کمتر خواهد بود (محافظه‌کاری مشروط). با در دسترس قرار گرفتن شواهد مزبور و انعکاس افزایش ارزش در مبالغ دفتری، اختلاف بین ارزش‌های بازار و ارزش‌های دفتری به کمترین مقدار ممکن خواهد رسید. بنابراین، نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری خالص دارایی‌ها هر دو نوع محافظه‌کاری (مشروط و نامشروط) را در بر می‌گیرد.

اعتقاد بر این است که تحت حسابداری محافظه‌کارانه افزایش دارایی‌هایی که فاقد قابلیت رسیدگی بالایی باشند، ثبت نمی‌شود، در حالی که کاهش‌هایی با همان میزان قابلیت رسیدگی، ثبت می‌شوند. در نتیجه خالص دارایی‌ها کمتر از واقع و زیر ارزش بازار گزارش می‌شود. با توجه به این موضوع احمد و دوئلان از نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار و ضرب آن در عدد (۱-) به عنوان معیار محافظه‌کاری استفاده کردند. کردستانی و بیگی (۱۳۸۷) برای هماهنگی ارتباط با محافظه‌کاری به جاری ضرب نسبت فوق در منفی یک از عکس نسبت فوق استفاده نمودند (ستایش و شمس الدینی، ۱۳۹۲).

محافظه‌کاری = کل ارزش بازار سهام / (جمع حقوق صاحبان سهام) کل ارزش دفتری سهام

ج) معیارهای محافظه‌کاری مبتنی بر ارقام تعهدی

گیولی و هاین^۱ (۲۰۰۰) به بررسی سیر تاریخی محافظه‌کاری پرداختند تا به این سؤال پاسخ دهند که آیا گزارشگری مالی محافظه‌کارانه‌تر شده است یا نه؟ آنها یک دوره ۵۰ ساله یعنی فاصله زمانی ۱۹۵۰ تا ۲۰۰۰ میلادی را بررسی کردند و با بکارگیری چند معیار برای محافظه‌کاری دریافته‌اند که در طول نیم قرن گذشته گزارش‌های حسابداری به شدت متأثر از رویه‌های محافظه‌کارانه بوده است. آنها با تکیه بر یک تعریف خاص، ارقام تعهدی غیرعملیاتی را برای اندازه‌گیری محافظه‌کاری به کار بردند. بنا به تعریف مذکور، محافظه‌کاری زمانی در شناسایی و گزارش رویدادهای مالی اعمال می‌شود که اولاً، مدیریت با ابهام و نبود اطمینان مواجه گردد و ناگزیر از انتخاب یک گزینه از بین دو یا چند گزینه باشد و ثانیاً، روشی انتخاب و اجرا شود که به کمترین مقدار ممکن برای سود انباشته بیانجامد. آنها به این دلیل از ارقام تعهدی و غیر-عملیاتی استفاده کردند که از یک سو حسابداری تعهدی مجرای برای اعمال محافظه‌کاری است و از سوی دیگر، اعمال اختیار از جانب مدیران در شرایط نبود اطمینان، زمینه پیدایش محافظه‌کاری را فراهم می‌آورد. آنها برای محاسبه جمع ارقام تعهدی و ارقام غیرعملیاتی از مدل زیر استفاده کردند.

$$ACC_{it} = (NI_{it} + DEP_{it}) - CFO_{it}$$

$$OACC_{it} = \Delta(AR_{it} + I_{it} + PE_{it}) - \Delta(AP_{it} + TP_{it})$$

$$NOACC_{it} = ACC_{it} - OACC_{it}$$

در معادلات بالا ACC ، جمع ارقام تعهدی؛ NI ، سود قبل از ارقام غیر مترقبه؛ DEP ، هزینه‌های استهلاک؛ $OACC$ ، ارقام تعهدی عملیاتی؛ AR ، حساب‌های دریافتی؛ I ، موجودی مواد و کالا؛ PE ، پیش پرداخت هزینه‌ها؛ AP ، حساب‌های پرداختی؛ TP ، مالیات‌های پرداختی؛ $NOACC$ ، ارقام تعهدی غیر عملیاتی و CFO ، جریان‌های نقدی عملیاتی می‌باشند.

¹ Givoly and Hayn

ISC
۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی
مرکز آموزش عالی حسابداری و مدیریت مالی

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

اقدام تعهدی غیرعملیاتی شامل مقادیری است که از برآوردها و قضاوت‌های مدیریت ناشی می‌شود. برای مثال، می‌توان به ذخیره مطالبات مشکوک الوصول، افزایش هزینه‌ها که ناشی از تغییر در برآوردهاست، سود و زیان فروش داراییها، زیان کاهش ارزش موجودی‌ها و داراییهای ثابت و ارقام انتقالی به دوره های آتی اشاره کرد. یافته‌های گیولی و هاین^۱ (۲۰۰۰) حاکی از آن بود که با گذشت هر سال، اقدام تعهدی غیر-عملیاتی نسبت به سال قبل به صورت معناداری کوچک‌تر شده‌اند. بر این اساس، آنها نتیجه گرفتند که با گذشت زمان، محافظه‌کاری بیشتر شده است. این به این معناست که در طول زمان، مدیران روش‌هایی را انتخاب می‌کنند که به حداقل شدن سود انباشته منجر شده است. گیولی و هاین (۲۰۰۰) پیشنهاد می‌کنند که علامت و بزرگی اقدام تعهدی که در طول زمان انباشته می‌شوند، معیارهایی از محافظه‌کاری هستند. برای شرکت‌هایی که در وضعیت ثبات، بدون رشد و دارای حسابداری بی طرف هستند، سود به سمت وجه نقد و اقدام تعهدی آن دوره به سمت صفر گرایش پیدا می‌کند. منفی بودن اقدام تعهدی به صورت مداوم در میان شرکت‌ها در طول یک دوره زمانی طولانی، نشانگر محافظه‌کاری است، در حالی که نرخ انباشتگی اقدام تعهدی منفی، نشانگر تغییر در درجه محافظه‌کاری در طول زمان است (گیولی و هاین، ۲۰۰۰).

د) معیار چولگی منفی توزیع سود و جریانهای نقدی

یکی دیگر از شاخص‌های معرفی شده توسط گیولی و هاین (۲۰۰۰) چولگی منفی توزیع سود و جریانهای نقدی است. آنها اظهار داشتند که باید جمع کل جریانهای نقدی در تمام عمر شرکت با کل سودها در تمام عمر شرکت برابر باشد. اختلاف بین خالص جریانهای نقدی و سود خالص اقدام تعهدی می‌باشند. لذا، انتظار می‌رود در صورتی که در دوره‌ای خالص اقدام تعهدی منفی باشند، دوره پس از چنین دوره‌هایی دوره خالص اقدام تعهدی مثبت باشد. و بنابراین نتیجه می‌گیرند در صورت وجود دوره‌های متوالی طولانی با خالص اقدام تعهدی منفی رویکرد محافظه‌کاری در گزارش‌های مالی در پیش گرفته شده است. آنان با توجه به اینکه حسابداری تعهدی مجرای برای اعمال محافظه‌کاری فراهم می‌سازد، استدلال می‌کنند که توزیع سود به عنوان یک متغیر تصادفی، باید نسبت به توزیع جریانهای نقدی چولگی بیشتری داشته باشد. آنها سود و جریان‌های نقدی هر سال را بر جمع دارایی‌ها تقسیم کرده و توزیع این دو متغیر تصادفی را برای شرکت‌های مشخص در یک مقطع زمانی و نیز برای یک شرکت در چند دوره زمانی بررسی کردند. بررسی آنها نشان داد که توزیع سود، چولگی منفی‌تری نسبت به توزیع جریانهای نقدی دارد. دلیل این امر از منظر گیولی و هاین (۲۰۰۰)، آن است که سود حسابداری به انعکاس اخبار خوشایند و افزایش ارزش دارایی‌ها نمی‌پردازد، ولی زیان‌ها را از طریق اقدام تعهدی به سرعت شناسایی می‌کند. شناسایی این زیان‌ها، همچون زیان کاهش ارزش موجودیها، تأثیری بر وجه نقد حاصل از عملیات ندارد و همین امر سبب می‌شود تا توزیع سود نسبت به توزیع جریانهای نقدی عملیاتی، چولگی منفی‌تری داشته باشد.

۲-۲-۵ عوامل موثر بر محافظه‌کاری از دید محققان پیشین

تحقیقات متعددی عوامل وجود محافظه‌کاری در گزارش‌های مالی را مورد بررسی قرار دادند. همانطور که بیان شد، واتس^۲ (۲۰۰۳) این عوامل را در چهار مورد خلاصه می‌کند که شامل؛ وجود قراردادهای گوناگون بین واحد تجاری و ذی‌نفعان برون سازمانی، احتمال طرح دعاوی

¹ Givoly & Hayn

² vats

ISC
۰۱۲۲۰-۰۴۰۴۵۹۴

نخستین کنفرانس ملی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

حقوقی علیه واحد تجاری، کاهش یا به تعویق انداختن مالیات پرداختنی و خنثی کردن تمایل ذاتی مدیران جهت ارائه گزارش‌های اغراق آمیز. گوی و وریکچیلیا^۱(۲۰۰۷) و لافوند و واتس^۲(۲۰۰۸) بیان کردند که محافظه‌کاری عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سایر ذی‌نفعان برون سازمانی واحد تجاری را کاهش می‌دهد. زیمرمن^۳(۱۹۸۳) و ابراهیمی کردلر و شهریاری(۱۳۸۸) اظهار می‌کنند که شرکتهای بزرگ در تلاش برای کاستن از هزینه‌های سیاسی، در ارائه گزارشهای مالی، محافظه‌کارانه عمل می‌کنند. در مقابل ایتردیز^۴(۲۰۱۱) بیان می‌کند، به دلیل بالا بودن مشکل نمایندگی در شرکتهای کوچک و تازه تاسیس، محافظه‌کاری در این نوع شرکتهای بیشتر از شرکتهای بزرگ است. یافته‌های کمیته مطالعاتی اراسموس(۲۰۱۰) گویای این است که بالا بودن اهرم و در نتیجه وجود کشمکش بین بستانکاران و سهامداران مخصوصا در حوزه سیاستهای تقسیم سود، عاملی دیگر برای اتخاذ رویکرد محافظه‌کارانه است. تحقیقات زیادی مانند داروغ و استاگتون^۵(۱۹۹۰)، داروغ(۱۹۹۰)، و فلام^۶(۲۰۰۹)، بالا بودن تهدیدات رقابتی را از عوامل مهم اتخاذ رویکرد محافظه‌کارانه بیان کردند. و نهایتا مفاهیم نظری گزارشگری مالی ایران(۱۳۸۶) از محافظه‌کاری به عنوان اصل احتیاط یاد کرده و آن را از خصوصیات کیفی اطلاعات مالی می‌داند. شاخص‌های حسابرسی نیز از جمله عوامل تاثیرگذار بر رویه‌های محافظه‌کارانه مدیریت می‌تواند باشد. بررسی‌ها نشان می‌دهد که بین مدت تصدی حسابرس و شاخص محافظه‌کاری رابطه مثبت حکمفرماست. به این معنی که هر چه میزان دوره همکاری حسابرس با کارفرما بیشتر باشد محافظه‌کاری بیشتری نیز توسط مدیریت اعمال خواهد شد(نوابی، ۱۳۹۰). نتایج سایر تحقیقات نتیجه عکس را بیان می‌کند بطوریکه لی^۷(۲۰۱۰) نتیجه گیری نمود که با افزایش دوره تصدی حسابرس، محافظه‌کاری کاهش می‌یابد. به اعتقاد این گروه، در سال‌های ابتدایی کار حسابرسان با صاحبکاران جدید، حسابرسان ممکن است به دلیل ترس از طرح دعاوی حقوقی علیه آنها که ممکن است در پی عدم شناخت کافی از فعالیت‌های صاحبکار پدید آید، رویه‌های محافظه‌کارانه تری از سوی صاحبکاران خود درخواست کنند؛ اما با گسترش روابط و احتمالاً کاهش استقلال تمایلی برای مقاومت در برابر خواسته‌های مدیریت صاحبکار نداشته و به این ترتیب، مدیران به گونه‌ای خوش بینانه به گزارشگری بپردازند(لی، ۲۰۱۰).

در رابطه با شاخص‌های نظام راهبری نیز ارتباط بین محافظه‌کاری و مکانیزم‌های راهبری شرکتی به اثبات رسیده است(مرادزاده فرد و همکاران، ۱۳۹۰). هر چند که شاخص‌های مختلف حاکمیت شرکتی تاثیرهای مختلفی بر محافظه‌کاری حسابداری می‌گذارند. اسدی و جلالیان(۱۳۹۱) نشان داد طبق مدل بیور و رایان و مدل گیولی و هین^۸ بین محافظه‌کاری و تمرکز مالکیت رابطه‌ای مشاهده نشد. در مدل بیور و رایان بین درصد سهامداران نهادی و محافظه‌کاری رابطه‌ای مشاهده نشد ولی در مدل گیولی و هین رابطه معکوس و معنی‌داری مشاهده شد(اسدی و جلالیان، ۱۳۹۱). محافظه‌کاری، انگیزه مدیران را برای انجام سرمایه‌گذاریهای پر ریسک کاهش می‌دهد. مدیرانی که احتیاط‌کاری حسابداری بالاتری را اعمال می‌کنند، سرمایه‌گذاریهای پر ریسک کمتری را انجام می‌دهند کراوت^۹(۲۰۱۲). همچنین اندازه

¹ Guay & Verrecchia

² Lafond & Watts

³ Zimmerman

⁴ Iatridis

⁵ Darrough & Stoughton

⁶ Folsom

⁷ lee

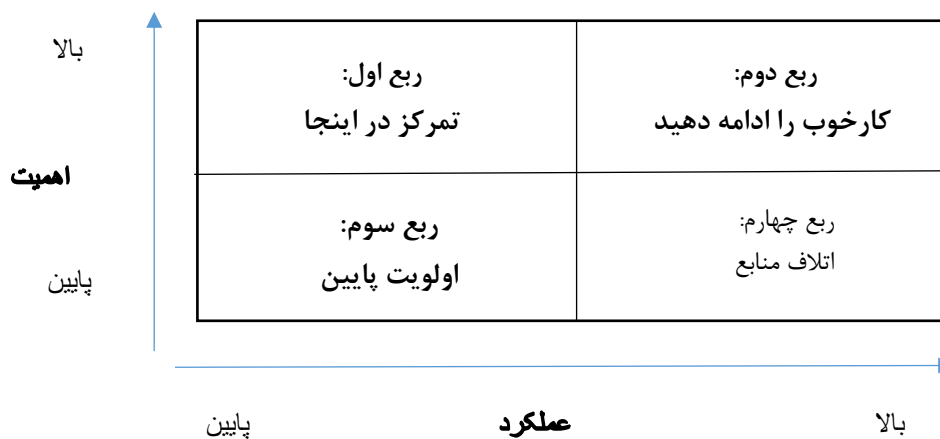
⁸ Giovly & Hayn

⁹ Kravet

شرکت نیز می‌تواند بر محافظه‌کاری حسابداری موثر باشد به نحوی که شرکتهای بزرگ در مقایسه با شرکتهای کوچک، محافظه‌کاری حسابداری بیشتری دارند (حمدان^۱، ۲۰۱۲).

۲-۲- مدل عملکرد-اهمیت

تجزیه و تحلیل اهمیت-عملکرد^۲ (IPA) توسط مارتیلا و جیمز^۳ (۱۹۷۷) به عنوان چارچوبی برای درک رضایت مشتری و تابعی از اهمیت^۴ (I) و رضایت از عملکرد^۵ (P) در تحقیقات بازاریابی معرفی شد. در حالی که هر کدام از این دو متغیر (اهمیت و عملکرد) به تنهایی نیز اطلاعات ارزشمندی ارائه می‌دهند اگر با یکدیگر ادغام شوند ارزشمندتر خواهد بود از این رو در این تجزیه و تحلیل اهمیت و عملکرد در یک ماتریس دو بعدی با یکدیگر ادغام شده که اهمیت بر روی محور عمودی و عملکرد بر روی محور افقی نشان داده می‌شود. (لنبرگ و ماگال^۶، ۲۰۱۴)

شکل ۱. ماتریس اهمیت-عملکرد (IPA)

¹ hamdan

² Importance-Performance Analysis

³ Martilla And James

⁴ Importance

⁵ Performance

⁶ Levenburg & Magal

ISC
۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

دانشگاه عالی بازرگانی
مركز آموزش عالی بازرگانی تهران - صنعت و بازرگانی

نخستین کنفرانس ملی

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

همانطور که در شکل (۱) دیده می‌شود در ربع اول اهمیت بالا و عملکرد پایین است. این ربع با برجستگی تحت عنوان «تمرکز در اینجا»^۱ نشان داده می‌شود که در آن سازمان نیازمند اقدامات فوری است و در اولویت قرار دارد. فاکتورهایی که در ربع دوم نشان داده می‌شود دارای اهمیت بالا و عملکرد بالا است که نشان میدهد که سازمان در این نقاط دارای نقاط قوت است و باید این روند را ادامه دهد. این ربع را با برجستگی «کار خوب را ادامه دهید»^۲ نشان داده میشود. در مقابل در ربع سوم فاکتورهایی قرار می‌گیرد که اهمیت کم و عملکرد پایینی داشته و تحت عنوان «اولویت پایین»^۳ نشان داده می‌شود. در حالی که سازمان‌ها با چنین ویژگی‌های با تهدید چندانی روبه‌رو نیستند ممکن است در نهایت کاندیدایی برای عدم ادامه باشند. در نهایت، ربع چهارم نشان دهنده اهمیت کم و کارایی بالا است که نشان دهنده نقاط قوت ناچیزی است و این احتمال وجود دارد که منابع سرمایه‌گذاری بهتر است به جای دیگری منتقل شود. این بعد نیز با برجستگی «اتلاف منابع»^۴ نشان داده می‌شود. (انین و هشام، ۲۰۱۸، ۳-۲)

۳-۲- پیشینه تحقیق‌های داخلی

صالحی و همکاران (۱۳۹۸)، در پژوهشی به "بررسی اثرات محافظه‌کاری شرطی و غیرشرطی بر رفتار سرمایه‌گذاری و بازدهی آتی شرکت‌ها" پرداختند. هدف از انجام این مطالعه، بررسی رابطه دو بعد محافظه‌کاری بر متغیرهای رفتار سرمایه‌گذاری و بازدهی آتی شرکت‌ها است. در مطالعات پیشین، اثرات محافظه‌کاری بر این دو متغیر بررسی نشده و از این جهت تحقیق حاضر نوآور است. بدین منظور، از اطلاعات ۱۹۱ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران استفاده شد. برآورد مدل‌ها برای آزمون فرضیات تحقیق با استفاده از روش داده‌های ترکیبی انجام گرفت. نتایج حاصل نشان داد، محافظه‌کاری شرطی منجر به کاهش تمایلات سرمایه‌گذاری شرکت‌ها می‌شود، در حالی که محافظه‌کاری غیرشرطی، شرکت‌ها را به سرمایه‌گذاری بیشتر ترغیب می‌کند. در بررسی رابطه محافظه‌کاری و بازدهی آتی مشخص شد، بین محافظه‌کاری شرطی (غیرشرطی) و بازدهی آتی شرکت‌ها رابطه‌ای منفی (مثبت) و معنی‌دار وجود دارد. لذا افزایش محافظه‌کاری شرطی (غیرشرطی)، بازدهی آتی شرکت‌ها را کاهش (افزایش) خواهد داد. به طور کلی نتایج نشان داد، انواع محافظه‌کاری می‌تواند بر رفتار و میزان سرمایه‌گذاری و بازدهی شرکت‌ها اثرگذار باشد.

زنجیردار و ایرانی (۱۳۹۷)، در پژوهشی به بررسی "تاثیر محافظه‌کاری شرطی و غیرشرطی بر ریسک سقوط قیمت سهام با تاکید بر چرخه عمر شرکت‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران" در بازه زمانی ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۲ پرداختند. برای انجام این تحقیق نمونه‌ای از ۹۴ شرکت انتخاب گردید که در مجموع ۵۶۴ مشاهده برای دوره تحقیق استفاده شد که ۵۲ عدد-سال در شرکت‌های در مرحله رشد ۴۷۰ عدد-سال در شرکت‌های در مرحله بلوغ و ۴۲ عدد-سال در شرکت‌های در مرحله افول می‌باشد. روش آماری مورد استفاده در این تحقیق روش رگرسیون چند متغیره است. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که رابطه

1 Concentrate Here

2 Keep Up Good Work

3 Low Priority

4 Possible Overkill

5 Ainin & Hisham

بین محافظه کاری شرطی و محافظه کاری غیر شرطی با ریسک سقوط قیمت سهام در هر یک از مراحل چرخه عمر شرکت‌ها متفاوت است.

فلاح نژاد و همکاران (۱۳۹۷)، در پژوهشی به موضوع "ارائه مدلی با ثبات از محافظه کاری باسو با استفاده از روش-GMM SYS" پرداختند. این پژوهش در راستای تبیین برآورد میثاق محدود کننده محافظه کاری در حسابداری، به بررسی مدل برآورد محافظه کاری باسو (۱۹۹۷) و مدل تعمیم یافته نیکلز (۲۰۱۰) پرداخته و ایرادات وارد شده بر این مدلها را از دیدگاه میزان اعتبار و قابلیت تعمیم نتایج پژوهش‌های انجام شده در این خصوص بررسی می‌نماید. بر همین اساس ضمن تبیین مشکلات مورد بحث، راه کارهای لازم جهت رفع آن و ارتقای مدل به سطح بالاتری جهت برآورد محافظه کاری ارائه می‌کند. جهت انجام بررسی‌ها از داده‌های مربوط به نمونه‌ای متشکل از ۸۷ شرکت طی سال‌های ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۵ استفاده شده است. همچنین جهت آزمون مدل‌ها علاوه بر تخمین زن معمول ایستا از برآورد کننده پانل پویا روش GMM-SYS جهت برآورد مدل‌ها استفاده می‌شود. نتایج این پژوهش نشان داد که مدل تعدیل شده جدید نتایج مناسبتری در خصوص برآورد محافظه کاری نسبت به مدل اولیه باسو و مدل تعدیل شده نیکلز ارائه داده و روش پویا در تخمین مدل‌ها از روش ایستا مناسب‌تر است. در نهایت پژوهش حاضر نشان داد نتایج ناشی از تحقیقات پیشین که از مدل باسو جهت برآورد محافظه کاری استفاده نموده اند باید با احتیاط بیشتری مورد ملاحظه قرار گیرند و کاربرد آنها در بازارهای سرمایه نیازمند بازنگری است.

مهرکام و همکاران (۱۳۹۶)، در پژوهشی به بررسی "تاثیر محافظه کاری بر رابطه بین جریان وجه نقد عملیاتی و درآمد مشمول مالیات قطعی" پرداختند. جامعه آماری این پژوهش کلیه شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد و برای تعیین نمونه پژوهش از روش غربالگری (۳۸۸ شرکت) طی بازه زمانی سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۱ استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیه‌ها از ضرایب همبستگی، آماره t و مدل رگرسیون خطی استفاده شده است. نتایج حاصل از تحلیل داده‌ها و آزمون فرضیه‌ها نشان داد که بین جریان وجه نقد عملیاتی و درآمد مشمول مالیات قطعی رابطه معنی داری وجود دارد و محافظه کاری بر رابطه بین جریان وجه نقد عملیاتی و درآمد مشمول مالیات قطعی تاثیر دارد.

نصیرزاده و همکاران (۱۳۹۶)، در پژوهشی به بررسی "تاثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر محافظه کاری شرطی" پرداختند. هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی تاثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی (شامل تخصص مالی، استقلال، تجربه و اندازه کمیته حسابرسی) بر محافظه کاری شرطی در شرکت‌های عضو بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. در این راستا، برای محافظه کاری شرطی از مدل‌های بال و شیواکومار (۲۰۰۵) و باسو (۱۹۹۷) استفاده شد و تعداد ۱۳۷ شرکت پس از الزامی شدن منشور کمیته حسابرسی در بازه زمانی سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۳ مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌های پژوهش در مدل بال و شیواکومار حاکی از وجود ارتباط معنادار میان هر چهار ویژگی کمیته حسابرسی و محافظه کاری است، اما در مدل باسو این ارتباط معنادار تنها بین اندازه کمیته حسابرسی و محافظه کاری مشاهده شد و رابطه معناداری بین دیگر ویژگی‌های کمیته حسابرسی و محافظه کاری یافت نشد.

۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

وزارت امور اقتصادی و دارایی
مرکز آزمون حسابداری و مدیریت مالی

نخستین کنفرانس ملی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

خدمای پور و پناهی (۱۳۹۶)، در پژوهشی به "بررسی تاثیر محافظه کاری حسابداری بر کارایی سرمایه گذاری با لحاظ عدم تقارن اطلاعاتی" پرداختند. به منظور سنجش محافظه کاری از الگوی باسو استفاده شد. همچنین، اندازه گیری متغیر عدم تقارن اطلاعاتی، با استفاده از الگوی ونکاتش و چیانگ انجام پذیرفت. به منظور انجام پژوهش از بین شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ۷۸ شرکت در بازه زمانی ۱۳۸۵ تا ۱۳۹۳ انتخاب و آزمون شد. برای آزمون فرضیه ها از الگوی رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. نتایج حاصل از آزمون فرضیه های پژوهش نشان می دهد تاثیر محافظه کاری بر کارایی سرمایه گذاری باوجود عدم تقارن اطلاعاتی، بیشتر است. عدم تقارن اطلاعاتی بین سرمایه گذاران موجب اعمال محافظه کاری بیشتری در گزارشگری مالی می شود. همچنین، باید به این نکته توجه داشت محافظه کاری نیز عدم تقارن اطلاعاتی را کاهش می دهد؛ بنابراین، محافظه کاری در شرکت هایی که سرمایه گذاری کمتر از حد انجام می شود، سرمایه گذاری آتی را از طریق کاهش هزینه های تامین مالی افزایش می دهد. علاوه بر این، یافته ها نشان می دهد محافظه کاری با تامین مالی آتی از طریق بدهی و آورده سهامدار در شرکت های کم سرمایه گذار رابطه مثبت و معنادار دارد.

هو^۱ و همکاران (۲۰۱۷) به بررسی "تاثیر سابقه مالی مدیرعامل بر مدیریت و محافظه کاری حسابداری" پرداختند. نتایج نشان داد مدیران دارای تخصص مالی سطح پایین تری از محافظه کاری حسابداری را نشان می دهند همچنین نتایج نشان داد مدیران دارای دانش حسابداری مدیریت سود را کاهش می دهند.

کیم و ژانگ^۲ (۲۰۱۶) در تحقیقی به "بررسی محافظه کاری حسابداری و ریسک کاهش قیمت سهام" پرداختند. که از نمونه های بزرگی از شرکت های ایالات متحده استفاده شده است. آنها نشان دادند که محافظه کاری مشروط به احتمال کمتری موجب خرد شدن قیمت سهام در آینده می شود. اگرچه آنها دریافتند که ارتباط بین محافظه کاری و ریسک خرد شدن قیمت سهام برای شرکتهایی با عدم تقارن اطلاعاتی محتمل تر است.

لارا و همکاران^۳ (۲۰۱۶) در تحقیقی "محافظه کاری حسابداری و کارایی سرمایه گذاری شرکت ها" به بررسی این موضوع پرداخته اند که آیا محافظه کاری، کارایی سرمایه گذاری را بهبود می بخشد. همچنین آنها پیش بینی کردند که محافظه کاری می تواند تضادهای بدهی سرمایه ای را رفع کند و دسترسی شرکتهای را به بدهی مالی و محدودیت کم سرمایه گذاری آسان نماید. آنها دریافتند که شرکتهای محافظه کارتر سرمایه گذاری بیشتری می کنند و همچنین بدهی بیشتری را در کم سرمایه گذاری منتشر می کنند که در شرکتهای مورد بررسی موجب عدم تقارن اطلاعاتی بیشتر شده است.

۳- روش شناسی پژوهش

هدف از تحقیق حاضر مروری بر دیدگاههای مربوط به محافظه کاری حسابداری می باشد که به این منظور از روش کتابخانه ای استفاده شد. ابزار جمع آوری اطلاعات محقق در روش کتابخانه ای، همه اسناد چاپی همانند کتاب، دایره المعارفها، فرهنگ نامهها،

¹ Hu

² Kim and Zhang

³ Lara et al.

ISC
۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

نخستین کنفرانس ملی

روزنامه‌ها، هفته‌نامه‌ها، ماهنامه‌ها، لغت‌نامه‌ها، سالنامه‌ها، مصاحبه‌های چاپ شده، پژوهش‌نامه‌ها، کتاب‌های همایش‌های علمی، متون چاپی نمایه شده در بانک‌های اطلاعاتی و اینترنت و اینترنت و هر منبعی که به صورت چاپی قابل شناسایی باشد؛ است.

چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCII-conf.ir

مجلات، روزنامه‌ها، هفته‌نامه‌ها، ماهنامه‌ها، لغت‌نامه‌ها، سالنامه‌ها، مصاحبه‌های چاپ شده، پژوهش‌نامه‌ها، کتاب‌های همایش‌های علمی، متون چاپی نمایه شده در بانک‌های اطلاعاتی و اینترنت و اینترنت و هر منبعی که به صورت چاپی قابل شناسایی باشد؛ است.

۴- نتیجه گیری

محافظه کاری به عنوان یکی از اصول محدود کننده حسابداری سال‌هاست که مورد استفاده حسابداران قرار می‌گیرد و علیرغم انتقادهای فراوان به آن همواره جایگاه خود در میان سایر اصول حسابداری حفظ نموده است. بطوریکه می‌توان دوام و بقای محافظه کاری در مقابل انتقادهای وارده بر آن گواهی بر مبانی بنیادین این اصل دانست. هم چنین می‌توان از محافظه کاری به عنوان مکانیزمی نام برد، که اگر به درستی اعمال شود، منجر به حل بسیاری از مسائل نمایندگی و عدم تقارن اطلاعاتی خواهد شد که به طور کلی از شکاف روزافزون بین مدیران و تاسیس کنندگان منابع مالی واحدهای تجاری ناشی می‌شود.

منابع

۱. بنی مهد، بهمن و باغبانی، تهمینه. ۱۳۸۸. "اثر محافظه کاری حسابداری، مالکیت دولتی، اندازه شرکت و نسبت اهرمی بر زیان دهی شرکت"، فصلنامه بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۵۸، صص ۵۳-۷۰
۲. حسنی، محمد. ۱۳۹۲. "مطالعه تجربی رابطه بین حساسیت جریان نقد سرمایه‌گذاری و محافظه کاری حسابداری (دیدگاه قراردادهای کارآ یا دیدگاه تحریف سیستم‌های اطلاعاتی؟"، فصلنامه علمی-پژوهشی بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۰، شماره ۳، صص ۵۹-۸۴.
۳. خدای پور، احمد و پناهی گنهرانی، رقیه. ۱۳۹۶. "بررسی تاثیر محافظه کاری حسابداری بر کارایی سرمایه گذاری با لحاظ عدم تقارن اطلاعاتی"، پژوهش های حسابداری مالی، پاییز ۹۶، دوره ۹، شماره ۳، صص ۹۱-۱۱۰.
۴. خدای پور، احمد و مالکی نیا، رحیمه. ۱۳۹۱. "بررسی رابطه بین میزان محافظه کاری شرطی و اخبار منفی آینده شرکت های در بورس اوراق بهادار تهران. دانش حسابداری"، شماره ۶۲، صص ۷-۲۷.
۵. دیندار یزدی، مهدی. ۱۳۸۹. "بررسی رابطه بین محافظه کاری و نظام راهبری شرکتی". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم اقتصادی و اداری.
۶. زنجیردار، مجید و ایرانی مشتقین، خدیجه. ۱۳۹۷. "تاثیر محافظه کاری شرطی و غیر شرطی بر ریسک سقوط قیمت سهام با تاکید بر چرخه عمر شرکت ها در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، تحقیقات حسابداری و حسابرسی، تابستان ۹۷، دوره ۱۰، صص ۵۵-۶۶.
۷. ستایش، محمد حسین و شمس الدینی، کاظم. ۱۳۹۲. "بررسی سازه های موثر بر سطوح محافظه کاری حسابداری شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران". مجله دانش حسابداری، سال چهارم، شماره ۱۴، صص ۱۰۹-۱۲۷.

ISC
۵۹۴۰۴-۰۱۲۲۰

نخستین کنفرانس ملی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت امور اقتصادی و دارایی
مرکز آزمون حسابداری و حسابرسی

چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه

زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲
MCI-conf.ir

۸. شهبازی، مجید و مشایخی، بیتا. ۱۳۹۳. "بررسی رابطه نسبت بدهی، اندازه شرکت و هزینه سرمایه شرکت با محافظه‌کاری مشروط و غیرمشروط"، مجله دانش حسابداری، سال پنجم، شماره ۱۶، صص ۳۳-۵۴
۹. شورورزی، محمد رضا و خاندوزی، برزگر. ۱۳۸۸. "نیود تقارن اطلاعاتی و نقش اطلاعاتی محافظه‌کاری"، ماهنامه حسابداری، سال ۲۴.
۱۰. صالحی، مهدی. عباس زاده، محمدرضا و احمدی، احمد. ۱۳۹۸. "بررسی اثرات محافظه‌کاری شرطی و غیرشرطی بر رفتار سرمایه‌گذاری و بازدهی آتی شرکت‌ها"، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، تابستان ۹۸، دوره ۱۱، شماره ۴۲، صص ۱-۲۲.
۱۱. عباسی، ابراهیم. شهرتی، علی و قدک فروشان، مریم. ۱۳۹۳. "بررسی تأثیر محافظه‌کاری حسابداری بر خطر ریزش قیمت سهام در شرایط عدم تقارن اطلاعاتی در بورس اوراق بهادار تهران"، مجله علمی-پژوهشی دانش حسابداری، دوره ۱۹، شماره ۵، صص ۱۴۱-۱۶۲.
۱۲. فروغی، داریوش و میرزایی، منوچهر. ۱۳۹۱. "تأثیر محافظه‌کاری شرطی حسابداری بر ریسک سقوط آتی قیمت سهام در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران"، مجله پیشرفت‌های حسابداری، دوره ۴، شماره ۱، دوم، پاییز و زمستان، صص ۷۷-۱۱۷.
۱۳. فلاح نژاد، فرهاد. فخاری، حسین و زروکی، شهریار. ۱۳۹۷. "ارائه مدلی با ثبات از محافظه‌کاری باسو با استفاده از روش GMM-sys"، مطالعات تجربی حسابداری مالی، بهار ۹۷، دوره ۱۵، شماره ۵۷، صص ۹۵-۱۲۲.
۱۴. کمیته تدوین استانداردهای حسابداری. ۱۳۸۵. "استانداردهای حسابداری"، سازمان حسابرسی.
۱۵. مرادی، جواد. ولی پور، هاشم و قلمی، مرجان. ۱۳۹۰. "تأثیر محافظه‌کاری حسابداری بر کاهش ریسک سقوط قیمت سهام". فصلنامه علمی پژوهشی حسابداری مدیریت. سال چهارم، شماره یازدهم، صص ۹۳-۱۰۶.
۱۶. مهرانی، ساسان و طاهریان، علی. ۱۳۹۲. "محافظه‌کاری و جریان نقد آزاد". فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت. سال دوم، شماره پنجم، صص ۷۳-۸۳.
۱۷. مهرکام، مهرداد. خرم نیا، هوشنگ و خرم نیا، علی اصغر. ۱۳۹۶. "تأثیر محافظه‌کاری بر رابطه بین جریان وجه نقد عملیاتی و درآمد مشمول مالیات قطعی"، پژوهشنامه مالیات، پاییز ۹۶، دوره ۲۵، شماره ۳۵، صص ۱۲۵-۱۵۶.
۱۸. نصیرزاده، فرزانه. اورادی، جواد و رجبعلی زاده، جواد. ۱۳۹۶. "تأثیر ویژگی‌های کمیته حسابرسی بر محافظه‌کاری شرطی"، دانش حسابرسی، پاییز ۹۶، دوره ۱۷، شماره ۶۸، صص ۸۳-۱۰۵.
19. Ahmed, A., Billings, B., Morton, R. & Stanford-Harris, M. 2002. The role of accounting conservatism in mitigating bondholder-shareholder conflicts over dividend policy and in reducing debt costs. The Accounting Review, (77): 867-890
20. Ball, R. and Shivakumar, L. 2005. "Earnings quality in UK private firms: Comparative loss recognition timeliness" Journal of Accounting and Economics, Vol. 39, No.1, pp.83-128.

The banner features a central title in Persian: "چالش ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه" (Challenges and Career Paths of New Managers in Accounting, Management, and Industry). Above the title, it says "نخستین کنفرانس ملی" (First National Conference). The event is organized by the "انجمن حسابداران خبره ایران" (Iranian Institute of Chartered Accountants) and the "انجمن مدیران حرفه‌ای ایران" (Iranian Institute of Professional Managers). The date is "زمان برگزاری: ۱۴۰۲/۰۴/۲۲" (Date: 1402/04/22) and the website is "MCII-conf.ir". Logos for ISC (Iranian Society of Chartered Accountants) and the Ministry of Economic Affairs and Finance are also present.

21. Basu, S. 2005. Discussion of "Conditional and unconditional conservatism: Concepts and modeling." *Review of Accounting Studies* 10: 311-321
22. Dechow, P. and Dichev, I. 2002. "The quality of accruals and earnings: the role of accrual estimation errors", *The Accounting Review*, Vol. 77, PP. 35-59.
23. Gary C. Biddle, Mary L. Ma, Frank M. Song. 2011. "Accounting Conservatism and Bankruptcy Risk", Faculty of Business and Economics the University of Hong Kong.
24. Hamdan Allam d. 2012. The Accounting Conservatism and Earnings Quality in Bahrain Stock Exchange , *Journal of gulf and Arabic Peninsula Studies* , Volume: 38 Issue: 144
25. Hu, N., Huang, R., Li, X., & Liu, L. 2017. The impact of CEOs' accounting backgrounds on earnings management and conservatism. *Journal of Centrum Cathedra*, 10(1), 4-24.
26. Kim. J. B and Zhang. L. 2016. Accounting Conservatism and Stock Price Crash Risk: Firm-level Evidence. *Journal of Contemporary Accounting Research*. 33. 412-441.
27. Lara. J.M.G; Osmá. B.G and Penalva. F. 2016. Accounting Conservatism and Firm Investment efficiency. *Journal of Accounting and Economics*. 61. 221-238.
28. Lee, J. 2010. The Role of Accounting Conservatism in Firms' Financial Decisions. Working Paper, Northwestern University
29. Watts, R.L. 2003. Conservatism in accounting part I: Explanations and implications. *Accounting Horizons* 17 (3): 207-221.